

Videoredigering med MI

Att göra redigering av video på en dator innebär en del utmaningar. Det allra viktigaste är att ha en ide eller röd tråd, vad man vill berätta med sitt filmklipp. Det kan behövas filmklipp som råmaterial, fotografier, musik, ljud, redigeringsprogram. Dessutom finns det mängder med filformat som måste stämma innan det hela fungerar. Målet med den här kursen på 4 x 3 studietimmar är att få en start eller överblick i vad som krävs för att komma igång.

Ta gärna med egen bärbar dator om du vill.

Lite egna förslag till förberedelser för kursen.

- Kontrollera först att du kan få in filmen från kameran till datorn. För bästa resultat bör man använda **Firewire**. Har inte din dator det kan du skaffa ett kort för detta här: www.clasohlson.se/Product/Product.aspx?id=21956564. OBS, att installera kortet kräver att man öppnar datorn. Om du är osäker på detta kan du ta med datorn till kursen så installerar vi kortet där tillsammans. Ett annat sätt är att använda **USB** kabel om kameran stödjer detta.
- Om du har egna ideer filma råmaterialet innan med videokameran och ta med det.
- Du vill säkert spara redigeringen du gjort på kursen från datorn. Det finns det några alternativ. Men filerna kan bli ganska stora, flera GB.
  - Har din videokamera Dv in ? (Kontrollera detta i manualen). Isåfall kan man spara tillbaks från dator till kamera.
  - En lös USB hårddisk. Tex en sån här: www.clasohlson.se/Product/Product.aspx?id=25479459.
  - Skrivbara DVD skivor. DVD-R eller DVD+R kan inte raderas när skivan är fylld. Men med DVD-RW eller DVD+RW kan man radera innehållet och återanvända skivan när den är full. DVD-RW och DVD+RW är dock inte lämpliga för längre förvaring av filmer.
- Ta med musik som du vill ha med tex. på CD-skivor eller USB-minne.
- Detsamma gäller egna ljudeffekter. En del MP3-spelare kan spela in ljud. Tex en katt som jamar om man har behov av det. Med en bärbar dator och mikrofon kan man också spela in ljud från olika ställen.
- Ta också med bilder du vill klippa in i videon.

Linjär respektive ickelinjär redigering

Förr i tiden med VHS videobandspelare kunde man också redigera video. Det gick till så att man kopierade filmen från bandspelare A till bandspelare B. Om man hade flera videokällor kunde man lägga in text, musik och bild. Men den stora nackdelen med detta var att om man gjorde ett misstag i början av filmen och upptäckte det i slutet, så var det bara att börja om igen. Detta kallas **linjär redigering**. Man kunde inte ändra var som helst i filmen. En annan nackdel var att kvaliteten försämrades för varje kopiering man gjorde.

Att redigera video med dator kallas **ickelinjär redigering**. Man kan när som helst ändra var som helst i filmen tills man är nöjd. Då spelar man in alltsammans på ett band eller DVD.

Att välja redigeringsprogram

Det finns många program som kan redigera video. Men tyvärr är det väldigt ont om gratisprogram för detta. Har man en nyare Mac finns det troligen iMovie installerat. Det ska vara ett ganska bra och lättanvänt program har jag hört. Till Windows XP och Vista finns det Movie Maker. Till fördelarna hör att det är redan förinstallerat och lätt att komma igång med. Att sätta ihop några filmklipp, lägga till musik, effekter och några iögonfallande övergångar är inte så svårt när man väl kommit på det. Till nackdelarna hör att man kan inte göra DVD direkt från programmet. Man saknar också en del kontroll över effekter och övergångar.

Är man riktigt intresserad av videoredigering bör man satsa på ett bättre program än Movie Maker. Men då kostar det pengar. Här är några förslag.

Pinnacle Studio 11 Ultimate

Pris: Cirka 120 €

+ Användarvänligt program med kraftfulla redigeringsfunktioner. Använder grafikkort för att avlasta processorn.

- Det kostar extra att aktivera en del övergångar och specialeffekter.

Nero 7 Premium Reloaded

Pris: Cirka 63 €

+ Lätt att komma igång.

- Avancerade effekter saknas. Dålig dokumentation.

Cyberlink Powerdirector 6

Pris: Cirka 84 €

+ Lätt att använda.

- Avancerade effekter saknas.

Corel VideoStudio 11 Plus

Pris: Cirka 105 €

+ Enkelt program med bra hjälp.

- Få specialeffekter.

Roxio Easy Media Creator 9

Pris: Cirka 36 €

+ Bra guide för nybörjare

- Rörigt program med få specialeffekter.

Adobe Premiere Elements 3

Pris: Cirka 100 €

+ Många funktioner ger bra kontroll över resultatet.

- Inte lämpat för rena nybörjare. Inte kompatibel med all hårdvara. Testa demot före köp.

Att göra DVD

När man efter mycket jobb är nöjd med resultatet vill man säkert bränna en DVD så man kan visa filmen på TV. Tyvärr går det inte direkt i Movie Maker. Istället kan man använda ett annat program som heter DVD Flick. Börja med att hämta det från

http://members.home.nl/meuwissenth/dvdflick_setup_1.3.0.0_beta.exe

Det är en beta version vilket betyder att det kan finnas buggar kvar i den, men den har också förbättrats betydligt sen version 1.2.2.1 som kan laddas hem här

<http://www.dvdflick.net/download.php>.

1. Starta DVD Flick
2. Lägg till dom filmklipp du vill ha med i din DVD med "Add Title". Det är antagligen bara en, nämligen den du har gjort i Movie Maker.
3. Välj sen "Edit Title". Här kan du välja vanlig tvformat 4:3 eller widescreen 16:9. Under "Chapters" kan man skapa kapitel i filmen som man kan hoppa mellan med DVDns fjärrkontroll. Man kan även lägga till flera ljudspår och undertexter för olika språk.
4. Längst ner står sökvägen där de färdiga filerna hamnar. Det bör finnas minst 4,7 GB kvar där.
5. Vid "Project settings" finns en del inställningar för projektet.
För bästa kvalite kan man gå in på "Video/Advanced" och kryssa för "Second encoding pass". Det tar visserligen längre tid men kvaliteten blir bättre.
Vid "Playback" ställer man in hur DVD'n ska spelas upp.
Vid "Burning" ställer man in hur man vill göra DVD'n.
5a. Markera "Create ISO Image". En fil skapas som sen kan brännas till DVD.
5b. Markera "Burn project to disc". En DVD bränns direkt. Tänk på att om du gjort nåt fel och DVD'n är av typ DVD-R eller DVD+R får du kasta skivan.
Det kommer alltid att skapas filer för DVD'n i katalogen längst ner. Dessa kan man sen spela upp med tex VLC. Ser det bra ut kan man bränna ISO-filen till DVD med lämpligt program eller göra om proceduren och bränna DVD direkt. Om en DVD av typ DVD-RW eller DVD+RW används kan den användas flera gånger. Dom här skivorna bränns långsammare och är dyrare.
6. Vid "Menu settings" kan du göra en egen DVD meny.
Det finns 3 mallar att välja från. Det är också möjligt att ha en egen bild där om man vill då det är vanliga BMP-filer som bilder.
7. Tryck på "Create DVD". En dialog visas där man ser hur lång tid som gått.